

SVRAB v kolektívnych zariadeniach

V poslednom čase sa na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom vo Vranov nad Topľou množia hlásenia o výskyte svrabu u detí navštevujúcich školské zariadenia. Z tohto dôvodu chce RÚVZ aj touto cestou verejnosti priblížiť toto ochorenie.

Svrab je vysoko nákazlivé ochorenie, ktoré sa prenáša z človeka na človeka, šíri sa najmä v kolektívnych zariadeniach, kde sú osoby v tesnom kontakte (predškolské a školské zariadenia, rodina, internáty, ubytovne, sociálne ústavy, domovy dôchodcov a pod.)

Ochorenie spôsobuje drobný okrúhly roztoč – **zákožka svrabová**, ktorý je viditeľný pod mikroskopom. Samček žije na povrchu kože. Samička roztoča preniká do pokožky postihnutého hostiteľa a vytvára v nej chodbičky, do ktorých vkladá vajíčka. Tieto vajíčka vo svojom vývoji prekonajú larválne štádia. Celý vývoj trvá asi 14 dní. Roztoč žije 3-6 týždňov, mimo ľudského tela prežíva v prostredí asi 2-3 dni. Ničí ho sucho, priame slnečné osvetlenie a teplo.

Prvým príznakom ochorenia je pocit svrbenia, ktorý sa stupňuje hlavne v noci a v teple. Na koži sa prejavujú vyrážky a pľuzgiere. Do rozškriabaných rán môže byť zanesená infekcia a rany môžu hnisieť. Typickým miestom postihnutia je koža medzi prstami rúk, podpazušie, zápästie, lakťová jamka, ryha pod prsníkmi, slabiny, okolie pupka, podkolenná jamka.

Prameňom nákazy je chorý človek, z ktorého sa ochorenie prenáša pri tesnom a opakovanom kontakte s ním, pri používaní tých istých odevov, uterákov a tej istej posteľnej bielizne.

Ochorenie potvrdí ošetrojúci kožný lekár podľa typických chodbičiek a pľuzgierov, resp. vo výnimočných prípadoch laboratórnou diagnostikou. Na liečbu sa používajú masti a krémy s obsahom látok, ktoré ničia zákožku svrabovú. Podľa pokynov lekára je vhodné liečiť aj všetky osoby, ktoré boli v tesnej blízkosti s chorým aj keď nemajú zatiaľ klinické príznaky. Klinické príznaky môžu pretrvávajúť aj niekoľko týždňov po ukončení liečby. Chorý je v domácom liečení.

Ak sa ochorenie vyskytlo u detí v kolektívnom zariadení je potrebné v tomto zariadení vykonať tieto opatrenia:

- Zabezpečiť upratovanie všetkých priestorov a plôch.
- Upozorniť rodičov na nutnosť dôkladne vyprať všetku bielizeň detí v horúcej vode, prípadne vyvárkou. Vysušenú bielizeň a oblečenie vyžehliť.
- Zabezpečiť dôsledný dozor v zariadení, aby nedochádzalo medzi deťmi k vzájomnej výmene šatstva, v ktorom sa môže zákožka svrabová udržiavať v aktívnom stave niekoľko dní. Deti podozrivé z ochorenia ihneď odoslať na vyšetrenie k lekárovi.
- Preliečené dieťa môže byť prijaté do detského kolektívu až po predložení potvrdenia o zdravotnom stave od ošetrojúceho pediatra.

Anna Hanusinová
RÚVZ Vranov n/T